برقسمی دخی اوی بولندیرمه امكان یوقدر. هیئت ضابطانك كمیهٔ وكیفیهٔ نقصانی محتاج اصلاح دكلدر.

جبهه‌لرمزك مطالب واحتیاجاتی شونلردر: غربده دشمنله قارشی قارشی‌یه تماس موجود دكلدر آنجق پایتختمز وجهان ایله اولان مواصلت بحریه‌سی و الك ذنكین معموره‌لرمزی بولندیغندن غرب جبهه‌لرمزده دشمنلر قدرت حیاتی ضربه‌لره تشبث ایدمسی احتمالی موجوددر. قفقاسیه‌ده وضعیت عسكریه حال توقفده اولوب طرفلردن استرداد مافاته تشبث ممكن دكلدر. روسلرك احوال داخلیه‌لری و آوروپاده احتیاجلری فعال بولنه‌لرینه بك سائق دكلسه‌ده هرحالده بر درجه‌یه روسلر بوكا تشبث ایده‌كلری حالده یوقی منع ویا تحدید ایتمك بزم قوتمزه تابع اولمیان برمسئله‌در. روسلر كندی حاضرلقلری و كندی وسائطلری نسبتنده ایش كوررلر وبونلرك مساعد اولدیغی یرده توقف ایدرلر. عراقده انكلیزلر هدفلرینی استحصال ایتمشلردر.

بناءً علیه داها ایلری‌یه تمدید استیلاغی ایچون اسباب سیاسیه و اقتصادیه و یا عسكریه اولمادیغی قناعتنده‌یم. مع‌هذا اكر دشمن التزام حركات و اكتساب موفقیات ایدرسه ضایعات موجوده‌یه علاوه موصلده علاوه‌سی حیات عمومیه‌یه برضربهٔ قطعیه ماهیتنده اولمماز. ذیلاً بیلیركه وضعیت عمومیه عادتاً ده كیشه‌مش اولور. اوحالده بوجبهه‌ده دخی بز انتظاردن باشقا برشی یاپاماییز. سینا و حجاز جبهه‌لرنده دشمن اهداف عسكریه وسیاسیه‌سنی هنوز استحصال ایتمه‌مشدر. و آكلاشلدیغنه كوره بونك ایچون كمال حرارتله حاضرلانمقده‌در.

انكلتره‌یه خادم برعالم اسلامك اساسی و انكلتره نفوذینه تابع برفلسطین حكومت خرستیانیه‌سنك تشكیلی و بوصورتله مصر وسویش و عراقلرك الی الابد تأمینی و توركیایی صوك قوای دینیه‌سندن و الك كوزل معموره‌لرندن تبعید و تجرید هوسلری انكلتره ایچون عادتاً حرب عمومینك هدفلرندن اوله‌جق قدر مهم، بزم ایچونده تلافیسی ممكن اولمیان ضربات حیاتیه‌دن معدوددر. خلاصه غربده محتمل تعرضات جدیده‌یه منتظر اولق و سوریه حدودنده واضح ومستحضر اولان دشمن حركات اصلیه‌سنه موفقیت ویرمه‌مك وضعیت عمومیه عسكریه‌مزك شمدیكی مبرم طالبیدر. وضعیت عمومیه بوحالده ایكن [illegible] صوك قوتلرله عراقك استردادینی دوشونمكه امكان یوقدر.

الك قوتلی سبب دشمن داها اوی و داها حاضر اولمرق سیناده‌در. وبو دشمنه انجذاب غیرقابل اهمالدر. ثانیاً ماده‌ده امكان وقوت یوقدر. بو ایشه تثبت ایده‌جك اردولر بوكونكی موجودلرله بك ضعیف وقبلسز اولوب داها ایكی آی یورودكدن صوكره برآز مبالغه‌سیله خدمه‌لردن عبارت بر كتله قالیر. دشمنك بغداده [illegible] وكیلرله كیروب [illegible] مقابله ایده‌بیلمز. والحاصل بوعدم امكانلره الك بیوك دلیل آیلردنبری برآلایی ایكی كون یورویه‌بیله‌جك حاضرلامقله الآن وجوده كتیریله‌مه‌مش اولسیدر.

— بوعناصر نظر عمومیدن نتیجهٔ استدلالم، آرتق [illegible] بتمشدر، وبولنه‌جق برچاره قالمامشدر [illegible] دكلدر. بویله بر [illegible] بدیهانه دشمنلرك وتهلكه‌لرك الك وخیم اولدیغنی ایضاحه حاجت كورمم. امكان خلاص وحیات موجود اولوب آنجق تدابیر صائبه‌یی بولمق.

[illegible] كوره بوكون تطبیق اولونه‌جق قرارلر بروجه آتی اولملیدر:

آ) داخلاً تقویهٔ حكومت و تأمین [illegible] (ژاندارمه‌سی قوتلی، مأمورلری [illegible] اولدیغی قدر امور عدلیه‌سی، هرحالده اعاشهٔ عمومیه‌سیله امور تجاریه و اقتصادیه‌یی تنظیم) ایتمك. هیچ اولمازسه سوء استعمالاتی حد اصغری‌یه و قابل تحمل بر درجه‌یه ایندیرمكدر. اوصورتله‌كه مملكت صاغلام بر اساس الحركه حالنده بولنمق وامتداد حرب [illegible] سبب اولسه‌ده الزده وكریزده قالاجق، ناطق و اهالی‌یی هرحالده دایاغاز چوروك برككه حالنده بولالیز.

ب) سیاست عسكریه‌مز بر مدافعه سیاستی والزده بولنان قوتلری و هر تك نفری صوك آنه قدر صاقلامق سیاستی اولملیدر. بو سیاست، مملكتمز خارجنده بر تك عثمانلی نفری قالمسنه متحمل اولماز. سینا جبهه‌سنك تأمینی تعرضله‌می ویا مدافعه ایله‌می قابل وممكن اوله‌جغی مسئله‌سنه بوكون قرار ویرملیدر. چونكه دشمن بو كون اوراده الساعه وملازمه‌جه بزه متفوق اولوب بزم بوتون قوتلرمزی كوندره‌بیله‌جكمز آیلر ظرفنده انتظار ایتمه‌سی احتمالی، فنا بك آزدر.

بزم قوتلریمز كلمدن اول آنك تعرض ایده‌رك قارشیسنده‌كی قوت علیهنه بر نتیجهٔ قطعیه استحصال ایتمكه تشبثی طبیعیدر. بوندن بشقه بزم قوت سوق ایده‌جكمز ایكی آی ظرفنده دشمن ایسترسه وسائط نقلیه اعتباریله داها چوق قوت كتیرمكه مقتدردر. بناءً علیه دشمن داها اول تعرض ایتمدیكی حالده دخی بزم سوقیاتمز ختام بولدقدن صوكره بو كونكی تفوقی تزیید ایتمش بولونماسی احتمال داخلنده‌در. والحاصل حلبده بولونان قوتلریمزك سینا جبهه‌سنه نه قوت و نه وقتده مواصلت ایده‌جكی دخی معلوم اولمدیغندن سینا جبهه‌سنك تأمینی ایچون بوكون موقع تطبیقه قونیله‌جق قرار منحصراً یدنجی اردو قطعاتلرندن جنوبه چكیلمكی ماهیتنده اوله‌بیلیر. بونلرك بالآخره اصل استعمال اولنه‌بیله‌جكی یوكون قطعاتله تعیین ایدلملیدر (قوالرمزی اسرافدن ملاحظه‌سندن صرفنظر) غربده اوزرنده‌كی عسكرلكجه دخی امكان یوقدر. یدنجی اردو قطعاتنك جنوبه چكیلمه‌سی حصوله كله‌جك خلیطهٔ عسكریه‌نك هر درلو قیود ضمیمهٔ سیاسیه‌دن آزاده ومملكتك داخل و خارجی بوتون احتیاجاتنه وفا ایده‌بیله‌جك برصورتده تنظیم و سوق و اداره‌سنده الك كیدیرمه طاریق شودر: بوتون سوریه و حجاز شیمدی‌یه قدر اولدیغی كبی برمسلمان عثمانلی‌یه عائد اولور وبونك تحت امرنده اوله‌رق سینا جبهه‌سنك حركاتی مستقلاً دیگر برمسلمان عثمانلی درعهده ایدر. ایشته منافع وطنیه‌یه الك موافق شكل بودر. جنرال فالكنهاینك كلمش و اوتكی تعهدات مستعجله یاپیلمش و (فرمسك) من‌القدیم اكتساب حقوق ایتمش اولماسی والحاصل آلمانلری اداره ایتمك كبی اسباب وعوامل منفعت وطنیه‌نك استلزام ایتدیكی شكل واضح و قطعی‌یه مانع اولمماز اعتقادنده‌یم. حیات وممات مسئله‌لرنده اولسون اعطای قرار حقندن محروم بولندیغمزی ظن ایتمیورم. معهذا بن بیلمدیكم اسباب فالكنهاینك استخدامی مجبوریتی اوغوزنده منافع وطنیه‌یی قسماً آنهالكیه دوشوریله‌جك درجه‌ده قوتلی مدافعه ایدیلیور وسینا جبهه‌سنك (فرمسك) ویدنجی اردو قوماندانك تحت امرنده ایكی اردو طرفندن مدافعه‌سی و بوایكی اردویه فالكنهاینك قوماندا ایتمسی ایجاب ایدیورسه منفعت وطن ایچون بوصورتله خدمتدن اجتناب اولونمماز. آنجق بوحالده جنرال فالكنهاینك بوتون سوریه و حجازه قوماندا ایدن ذاتك تحت امرینه كیرمسی مناقشه‌یه متحمل اولمایان برمسئله‌در.

بو حالده دولت نظرنده الكعالی مسئول برعثمانلی، اولوب بوتون قوای داخلیه وسیاسیه آنك الده وفالكنهاینك منحصراً بر عسكری قوماندان وضعیتنده قالیر. سوق واداره‌نك خطوط اصلیه‌سیله برابر بالجمله كری خدمات وولایتلرك ومشائرك اداره‌سی بزم مملكتمزك بر اوز اولادینك تحت اداره‌سنده بولنور. یدنجی اردو قوماندانلغنده قالدیغمه نظراً نم مستقل وقانوناً بوتون آرقداشلرمه معادل بر اردو قوماندانی ایكن بوصورتله ایكنجی واوچنجی درجه‌ده برقوماندان وضعیته دوشمكلكم موجب تأثر اولسه‌ده بو جهت منافع وطنیه قارشوسنده مسكوت بولنه‌بیلیر. آنجق بو تقدیرده نظر دقتدن دور طوتولماق لازم كلن نازك بر نقطه وار. یدنجی اردو قطعاتی كاملاً كیدوب (فرمسك) قطعاتی ایله بتم قطعاتم قابل تفریق بر حاله كلسنه احوال حربیه مانع اوله‌بیلیر یعنی دها بز تنقلاته باشلادیغمز آندن اعتباراً دشمن سینا جبهه‌سنه تعرضه باشلار. بوحالده كوندریلن قوتلرك آرزو ایدلدیكی كبی بر قوماندایه ربطنه احوال مساعد اوله‌میوب هركلن قطعه‌نك پارچه پارچه محاربه‌یه ویكدیكرینی متعاقب فرمسك قوماندا‌سنه كیرمسی ایجاب ایده‌بیلور. بوحاله كوره نهایتده اردو قرارگاهی یالكز باشنه نقله وایشسز بر شكله كیروب بوتون قطعات پارچه پارچه فرمسه عائد قالمش بولنور. اكر وضعیت حربیه بو صورت حركتی مجبوری قیلارسه وطنك مقدراتی موضوع بحث اولوركن بالضروره كندمك سیرجی قالمامه توكل وتحمل ایدمه‌م. بوحالده یاپه‌جغم ایش، الك اوقات برقطعه‌مك مداخله ایتدیكی جبهه‌یی ومحاربه خطلرینی بلاقید وشرط كندی تحت امریمه آلمقدر، یعنی قوتلر محاربه‌سبیله سینا جبهه‌سنده برقوماندا آلتنده ارمكه مجبور اولورسه بو قوماندان آنجق بن اوله‌بیلیرم، دها بدایتدن اعتباراً بونقطه‌یی كورمش وبوكا قرار ویرمش اولمق لازمدر. سوریه هیئت عمومیه‌سنك فالكنهاینه ویرلمه‌مه‌جكی مسئله‌سنده آلمانلری تیرەق واونلرك قوت ولزوملرینی اهمال ایتمك كبی قیمه بر ملاحظه‌یه تابع اولدیغمه اعتماد بویورمایسكز. الیوم ایچنده بولندیغمز بطالقدن آلمانلرله برابر بوله‌رق قورتولمق ضروری ایسه‌ده آلمانلرك بو ضرورتدن وامداد حربدن استفاده ایدرك بزی مستملكه شكلنه سوقی ومملكتمزك بوتون منابعنی كندی الرینه آلمق سیاستنه معارض ورجال دولتك بوخصوصده هیچ اولمازسه بولنالرقدر مستقل وقیصقانج اولملرینی لزوملی كورورم. مستقل واسباب استقلالده قیصقانج اولدیغمز آلمانلرجه كركی كبی آكلاشلدیغی كون اونلرك بزی بولنالردن دها معتبر كوره‌جكلرینه سزی تأمین ایدرم. حسن اداره ایده‌جكم دیه متمادیاً فداكارلقده بولنمق هرهانكی برمتنفذه وتخصیصاً آلمانلره مرحمت واتصاف تلقین ایتمیوب بلكه بردكار من‌دن یوزقات افضلیسنه آنلری تحریص وتشویق ایدر. بوكون فالكنهاین هروسیله‌ده هركسه قارشی آلمان اولدیغی والبته آلمان منفعتنی الك زیاده دوشونه‌جكنی سویلیه‌جك قدر متجاسردر. حلبده وفراتده وسوریه‌ده آلمان سیاستی وآلمان منفعتی نه‌دیمك اولدیغنی وبالخصوص بو سوزی صرف ایدن برآلمان قونسلوسی اولیوب یوز بیكلرجه تورك قانی ایچون قرار ویرمك موقعنده بولنان بر قوماندان اولورسه ایشك تماماً منافع وطنیه‌مزه غیر موافق جریان ایده‌جكنی آكلامق ممكن دكلدر. فالكنهاین كلدیكی كوندنبری عشائر رؤساسنه آلمان ملازملری كوندره‌رك طوغریدن طوغری‌یه تماس حاصل ایتمكده‌در. «عربلر توركلره دشمندر، بز آلمانلر بیطرف اولدیغمزدن اونلری قزانه بیلیرز» سوزینی بالذات بكا، بر اردو قوماندانه صرف ایتمشدر. عراق حركتنك غیرقابل اجرا اولدیغنی كندیسی دها ایلك كوندنبری آكلامشدر. عراق حركتی مملكته یرلشمسی ایچون وسیله اتخاذ ایتدی. حقیقتده ایده‌آلی بوتون عربستانی آلمان اداره‌سنه آلمق ایدی. نته‌كیم پلانك ایكنجی صفحه‌سنه باشلامشدر. عراق هدفی طبیعتیله تبدل ایدنجه سینا جبهه‌سنده بر تعرض موضوع بحث ایتدی. ایكی آی صوكره تعرض ویا مدافعه‌یی لازم اولدیغنك شمدیدن كستیریله‌میه‌جكی هركس كبی اونك نظرنده‌ده عیاندر. فقط بو كونكی تعرض سوزی بوتون سوریه، یعنی عربستانك تحت اداره‌سنه كیرمسی ایچون بروسیلهٔ جاذبه‌دن بشقه برشی دكلدر. ایكی آی صوكره احوال تعرضه غیر مساعد اولوب بوتون قوتلرله فلسطینك مدافعه‌سی ممكن اولورسه جنرال فالكنهاین جهانه ومملكتمزه قارشی الك بیوك موفقیتی قزانمش شكلنده عرض وجود ایده‌جكنه شبهه یوقدر. فقط بوحالده تقویهٔ حكومت ومملكت شرطی شویله طورسون مملكت كاملاً بزم الیمزدن چیقارق برآلمان مستملكه‌سی حالنه كیرمش اوله‌جقدر وجنرال فالكنهاین بومقصد ایچون بزم بورجز اولان آلتونلری وآناطولیدن كتیردیكمز صوك تورك قانلرینی استعمال ایتمش بولنه‌جقدر والحاصل كرك حكومات ملكیه و كرك اهالی ایچنده یاپیله‌جق ایشلرك علی العاده برمملكت مسئله‌سی دكل الكبرنجی برمدافعهٔ مملكت مسئله‌سی اولدیغی بو دورده مملكتك هیچ بركوشه‌سنك هرهانكی براجنبی تحت نفوذ واداره‌سنه ویرلمسی حیات سلطنتی قطعیاً اخلال وابطال ایدر. ایشته نم مطالعاتم بوندن عبارتدر. بولندیغمز موقع سببیله بونلری تصویر ایتمكله وجدانم اوزرندن رفع‌بار ایتمش اولدیغمه قانعم.»

یدنجی اردو قوماندانی

مصطفی كمال

ملت، بریریننك جانبه صوصامش دشمن كبی، ایكی‌یه آیرلدی.

مخالفلر متجانس بر قوت تشكیلنه موفق اوله‌مدیلر. حریت وائتلاف فرقه‌سی اتحاد وترقی‌یی دوه‌یرمك ایچون تشكل ایتمشدی. موقع حكومتده اجرای فعالیت ایچون روحنده مجانست یوقدی. مخالفلره عطف اولنان مختار پاشا، كامل پاشا قابینه‌لری ایله حریت وائتلافك مناسبتی پك آزدر. اولسه اولسه داماد فرید پاشا قابینه‌سی الك زیاده ائتلافجیلری تمثیل ایده‌بیلیر. داماد فرید پاشانك شخصی محترم اولمقله برابر اخیراً مرتبهٔ ثبوته واران لیاقتسزلكنی اعترافه مجبورز. پارس قونفرانسنده داماد پاشانك كوسترمش اولدیغی قرون وسطی ذهنیتی ایله ایمپراطورلق نظریه‌لرینك زمانمز احكامیله قابل تألیف اولمدیغنی انكار قبول ایتمز برحقیقتدر.

بونظریه‌لری اتحادوترقی سنه‌لردنبری مدافعه ایده‌كلمش، حتی اتحاد اسلام، اتحاد اتراك كبی دهه‌غالوایده آملر پشندن قوشوب طورمش ایدی. شیمدی اتحاد وترقی‌یه مخالف اوله‌رق آوروپانك حضورینه چیقان هیئتك عینی یاكلشلقلره دوشمش اولمسی شایان حیرت دكلیدی؟ اوحالده آوروپایه كوره اتحادجیلرله ائتلافجیلر بیننده ضدیت برفكر مسئله‌سی دكل، آنجق شخص مسئله‌سیدی!.

ایمدی، ائتلافجیلرك‌ده، مملكتی اداره‌ده عدم اهلیتی ثابت اولونجه، شیمدی‌یه قدر كرك اتحادجیلرك وكرك ائتلافجیلرك كوتمكده اولدقلری فرقه‌جیلق احتراصاتندن تماماً صرف نظر ایتملری اقتضا ایدر.

اولا — اتحاد و ترقی جمعیتی تصل رسماً منفسخ اولمش ایسه اوكا مخالفتدن بشقه برسبب موجودیتی اولمیان حریت وائتلاف فرقه‌سنكده عینی صورتده طاغلمه‌سی ایجاب ایدر.

ثانیاً — وطنك بوحال خرابیسنه سبب اولان اتحاد سركرده‌لری ایله مأموریتی، وظائف رسمیه‌لرینی سوء استعمال ایده‌نلر وملتك پاره‌لرینی چالانلرك جزالری ویرلملی.

ثالثاً — مشروطیتك لازم غیرمفارقی اولان فرقه‌لر واضح ومعین پروغراملر، مفكوره‌لر اطرافنده تشكل ایتملیدر.

⁂

بوكون وطنمزك استقبالنی تعیین ایده‌جك اولان صلحنامه قارشیسنده‌یز. بونك آشاغی یوقاری نه اولاجغنی كستیرمك زور برشی دكلدر. كوریبان كوی قلاغوز ایسته‌مز. مملكتمزك بوبدبختیسی قارشیسنده یوره‌كندن قان آقمیان تورك فرض ایده‌مم. جمله‌مز متأثرز، جمله‌مز شرفلی براستقبال املنده بولنیورز.

جمله‌نك مقصودی بر اما روایت مختلف

ایشته مختلف روایتلرك، مختلف جریانلرك اسباب موجبه‌سی هپ بوفرقه‌جیلق احتراصاتندن ایلری كلیور. بویولده دوام ایدرسه‌ك بالطبع دشمنلرمزك اككنه یاغ سورمش اولورز. زمان پك نازكدر؛ بونی ادراك ایتمین آرتق كیمسه قالمامشدر. شیمدی بز بروحدت ملیه كوسترمزسه‌ك یاشامق حقنه مالك اوله‌میز.

قرون وسطی ذهنیتی ترك ایدوب اهلی اولانلری، آوروپایی بیلنلری ایش باشنه كتیرملیز والا فلاح یوقدر.

كمال مدحت

آلمانیادن كلن ضابطلره معاش ویریلیور

آلمانیادن عودت ایدن ضابطانك متراكم معاشاتی حقنده‌كی قرارنامه موجبه اقتران ایتدیكندن بیننده توزیعاته ابتدار ایدیله‌جكدر.

دیوان عرفی ریاستی

دیوان حرب عرفینك یكی شكلی هنوز تعین ایتمه‌مشدر. دیوان حرب عرفی ریاستنه تعیین ایدیله‌جكی مقدما یازدیغمز عبدالكریم پاشا مذكور مقامی قبولدن استنكاف ایتمشدر. برینه هنوز كیمسه تعیین ایدلمه‌مشدر.

فرهاد وشهاب بكلر

قره‌سی مبعوث اسبقی فرهاد بكك اوراقلرینك تدقیقاتی دیوان حربجه ختام بولمشسه‌ده دیوان حرب عرفینك یكی شكلی تعیین ایتمه‌دكجه كندیسی تخلیه ایدیله‌جكدر. بكرانا بلوكنده تقتیل وتهجیرله مدخلدار اولدقلره مظنون سابق فرقه قوماندانلرندن میرالای شهاب بكك اوراقیده دیوان حربجه تدقیق ایدلمكده‌در.

طوپدن برجواب

حربیه نظارتنده دوائر رؤساسی آره‌سنده ودیوان حربلرده صلاحیتدار برمقامه واقع اولان مراجعتمزده «حربیه رؤساسی و مدیرانی آراسندن تبدیلی ایجاب ایدنلرك یرلرینه كار آشنا واهلیتلی ذواتدن ایجاب ایدنلر پك یقینده تعیین ایدیله‌جكلردر.» جوابی آلنمشدر.

وبا

بر دانه دها چیقدی

صوك یكرمی‌درت ساعت ظرفنده غلطه‌ده حرب قورسنده باغ قاپی اسكله‌سنده مقاراجیلر جاده‌سنده ۴۸ نومرولو استانبول لوقنطه‌سنده مقیم قدیر اوغلی حق‌الله ویا مصاب اولدیغی تحقق ایتمكله برای تداوی اطفال خسته‌خانه‌سنه نقل اولونمشدر.

كوش مسكوكاتدن صرفنظر

برچوق میلیون لیرا قدر كوش مسكوكات ضرب واخراج ایدلسنه دائر ۱۷ مارت ۳۳۴ تاریخلی قانون الغا ایدلمش و بو مسكوكاتك ضربندن صرفنظر اولونمشدر. بوقانون موجبنجه شیمدی‌یه قدر وجوده كتیریلن پاره‌لر ایسه اذابه اولنه‌جقدر. معلوم اولدیغی اوزره بو كوش مسكوكات حرب اثناسنده هرپشانده اردو احتیاجی ایچون صرف ایدلك اوزره احضار اولنیوردی.

نه‌دن؟..

شركت خیریه بك اجورانه اوچ مثل ضم یاپدیغندن دولایی دارالعجزه عائداتی اولدرقده اوچ مثل ویرمسی لازم كلدیكی داخلیه نظارتی طرفندن تجارت نظارتنه یازلمشدی. تجارت نظارتی داخلیه‌یه ویردیكی جوابده شركت خیریه‌نك دارالعجزه عائداتی اوله‌رق سنوی مقطوع برصورتده (۷۰۰۰) لیرا ویرلسی مجلس وكلا قراری اقتضاسندن اولدیغنی بیلدیرمشدر. فقط نه‌دن بویله اولملی؟...

شركت خیریه تعطیل سیروسفرمی ایده‌جك؟

شركت خیریه مدیری، مجلس اداره‌نك قرارایله زراعت وتجارت نظارتنه بر استدعا ویره‌رك حربیه نظارتندن آلاجغی اولان ۲۶۰ بیك لیرایی ویرمزلرسه تعطیل سیروسفره مجبور اولاجغنی بیلدیرمش وبوخصوص ایچونده هیئت عمومیه‌یی اجتماعه دعوت ایتمشدر. هیئت عمومیه‌ده بو مسئله موضوع بحث و مذاكره اوله‌جق وتجارت نظارتندن‌ده تجارت مدیر عمومیسی رشاد بك حاضر بولنه‌جقدر.

شركت خیریه‌ده اجنبی مفتشلر

شركت خیریه‌نك برعثمانلی شركتی اولدیغی حالده اجنبی مفتشلر استخدامی خلقك وغزته‌لرك شكایاتی اوزرینه زراعت وتجارت نظارتنك نظر دقتی جلب ایتمش ونظارت شركتدن بونلرك اسباب استخدامنی صورمشیدی. شركت خیریه ویردیكی جوابده مفتشلرك واپورلره بینن انكلیزلره ترجمانلق ایتمسی وعثمانلی مفتشلرینه وظیفه‌لرینی اوكرتمسی ایچون استخدامنه مجبور قالدیغنی بیلدیرمشدی. بودفعه تجارت نظارتی تبعهٔ اجنبیه‌دن مفتش استخدامنك غیرجائز وشرطنامه احكامنه مخالف اولدیغندن مفتشلرك بهمه‌حال تبعهٔ عثمانیه میاننده انتخاب وتعیینلری لزومنی تكرار یازمشدر.

خلیج شركتی ۱۰۰ بیك لیرا ایستیور

حرب عمومی اثناسنده حربیه نظارتی طرفندن تریاته تبدیل ویا استعمال ایدیلن وغرق اولان واپورلر ایچون خلیج شركتی ۱۰۰ بیك لیرا طلب ایتمكده‌در. بوپاره‌نك برقسمی حكم تحته كیرمش ودیكر قسمی‌ده دردست محاكه بولنمقدر. بوپاره‌نك صلحاً تسویه‌سی ایچون وقوع بولان مراجعت تجارت وحربیه نظارتلری طرفندن قبول ایدلمشدر.

بو خصوصی تدقیق ایتمك اوزره تجارت مدیر عمومیسی رشاد بكك تحت ریاستنده حربیه نظارتندن اركان حرب قائممقامی سعدالله، لوازمات بشنجی شعبه مدیری جلال بكلرله حربیه وتجارت نظارتلری حقوق مشاورلرندن مركب بر قومیسیون تشكل ایتمشدر. ایلك اجتماعی كچن كون عقد ایدن قومیسیون بوكونلرده ایكنجی اجتماع ایچون حاضرلانمقده‌در.

قاچنجی تفریق وتوحید؟

لوازمده متشكل تعداد وتفریق قومیسیونلری مقدما یكدیكرندن تفریق، بعده تكرار توحید ایدلمشدی. دون خبر آلدیغمزه كوره بوقومیسیونلر یكدیكرندن ینه تفریق ایدلمشدر. تفریق قومیسیونه قدری پاشا، قائممقام محمدرشدی، مالیه‌نامنه ابراهیم، بحریه‌نامنه قبودان حلمی، صحیه‌نامنه میرآلای عارف بكلر تعیین ایدلمشدر.

ملی تعلیم وتربیه جمعیتی

احوال معلومه سببیله برمدتدنبری تعطیل فعالیت ایتمش اولان ملی تعلیم وتربیه جمعیتی، دائیشه اولوطه‌سیله عمومی قونفرانسلرینی تكرار تأسیس ایتمشدر. بناءً علیه جمعیت كافی السابق طشره‌دن مكتبلر، كتابلر وسائره حقنده ولوعبولاجق استیضاحاته جواب اعطاسنه وكتاب و امثالی اشیا سپارشلرنده حسن خدمات ایفاسنه باشلامشدر. قونفرانس كونلری اعلان اولنه‌جقدر.

عجم شاهی پارسده

فرانسز رجالیله مذاكره — متنكراً سیاحت

«لوكه‌لسیور» دن:

عجم شاهی احمد قاجار خان اسویچره‌ده اوچ هفته‌لق براقامتدن صوكرا پارسه مواصلت ایتمشدر.

شاه ایرانی حامل اولان ترندن استاسیونه واصل اولدیغی وقت پارس عجم سفارتی ارکانیله فرانسه حكومتی نامنه خارجیه نظارتندن برمأمور حكمداری استقبال ایتمشدر. ایران شاهی عجم جنرال اونیفورمه‌سی لابس بولونیورلردی.

مشارالیه اخیراً انكلتره ایله ایران حكومتی آره‌سنده عقد ایدلمش بولونان و ایرانه الی ملیونلق براستقراض تأمین ایده‌جك اولان معاهده‌نك طرز تطبیق خصوصی فرانسز رجالیله مذاكره ایده‌جك، بالآخره اشبومذاكرات دوام ایتدكه اوزره لوندره‌یه كیده‌جكدر.

شاه حضرتلری متنكراً سیاحتده بولندقلری ایچون بولندقلری اوتله بیله «ایران شاهنك» اوتلك مسافرلری آراسنده بولوندیغنی كندیسنی صورماجق اولانلره سویله‌مه‌سی ایچون تنبیهده بولنمشدر.

محتاج اولدیغمز تشبثلردن

قره‌بیان اعدادیسی نوركواره‌سی مأذونی طرفندن «تورك وارەسی كنجلری محفل علمیسی» نامی آلتنده برجمعیت تشكیل ایدلدیكی ممنونیتله خبر آلدق.

جمعیتك بالخاصه سیاسی جریانلره بیگانه قالارق برعلم وفن وادبیات محفلی شكلنده تشكلی بالخاصه شایان آرزو تقدیرانه‌در. هرحالده شو مملكتده مشترك برحیات كچیرمكه مجبور اولان ایكی عنصر آره‌سنده سنه‌لردنبری برکدیكرینه عداوتك برطرف ایدلمسی آرزوسی چوقدن حس اولونمقده باشلامشدر. بوغایه‌یه دوغری ایلك آدیمك كنجلر طرفندن آتیلمش اولمسی ای نتیجه‌لر الده ایدیله‌جكی قناعتنی ویرمكده‌در.

جمعیت اعضاسی یكدیكرینه مادی ومعنوی معاونتده بولنه‌جقلری كبی حاجتمند آلیجلری كنجلر ایچون بر پانسیون برده خسته‌خانه آچه‌جقلر وبودجه‌لرینك مساعده‌سی نسبتنده آوروپایه طلبه‌ده كوندرمكدن فارغ اولمیه‌جقلردر.

فسخانه غره‌وی

فسخانه‌ده بولنان عمله كاملاً تعطیل اشغال ایتمشدر. طلبلری شونلردن تركب ایتمكده‌در:

۱ — بالعموم ترسانه فابریقه‌لرنده چالیشان عمله‌لرك یومیه‌لرینك ماه بماه ویرلسی.

۲ — قاعدهٔ تامیله عمله‌نك استحقاقدن قطع ایدیلن یوزده اوندن صرف نظر ایدلمسی.

۳ — اوروپاده اولدیغی كبی برقسمی حكومت طرفندن ایكی قسمی فابریقه طرفندن ویرلك اوزره برعمله صندیقه‌سنك تشكیلی.

۴ — ایام رسمیه تعطیل كونلرنده یومیه‌لرك قطع ایدلمه‌سی.

۵ — ایام رسمیه ایله تعطیل كونلری اولان (جمعه)لری حسب الایجاب چالیشلمسی لازم كلدیكی تقدیرده ولوكه برساعت بیله فضله چالیشلسه یومیه‌لرك ایكی مثل اوله‌رق تأدیه‌سی.

۶ — ساعات سعیه‌نك سكزه تنزیلی.

۷ — تأمین استقبال صندیقنك بدایت تأسیسندن بوكونه قدر عمله‌دن عائدات قاعدهٔ تامیله كیلمش اولان مبلغك عمله طرفندن انتخاب ایدیله‌جك ایكی مرخص واسطه‌سیله حساباتنك تدقیق وتسویه‌سی.

قونیه‌ده

قونیه مخابر مخصوصمز یازییور:

قونیه والیٔ سابقی جلال بك طرفندن قونیه‌دن چیقارلمش اولان دوقتور بیكباشی هاشم بكله مملكتك هر درلو تمایلنی نظر دقته آلان دوقتور قائممقام حسین بك قونیه‌ده‌كی وظیفهٔ عسكریه‌لرینه عودت ایتمشلردر.

۱۲ نجی قول اردو قوماندانی ایكن بلاسبب سیواسه نقل ایدلمش اولان اركان حربیه میرآلای نصرالدین بكك قونیه‌یه عودتی خبری هركسك موجب ممنونیتی اولمشدر. موی الیه والی جلال بكدن بشقه هر كس بیوك تقدیر وتكریم طوتلمده ایدی.

حق بروقتده [illegible] میدان ویرمه‌مك واجبای برقوتهٔ عبرت اولق اوزره غزته‌سیله نشر وتلمیح ایتدیكندن دولایی قونیه‌ده صراط المستقیم [illegible] یساری زاده نوری آغا عبرت غزته‌سی مدیری علیهنه حكومته ایكی بیك لیرا ضرر معنوی طلبی متضمن بردعوا آچمشدر. غزته‌جیلر حقنده‌كی دعوالرك [illegible] باشلادی. بزم مملكتك انقلابی هپ بویله. شمدی بوراده غزته‌لر علیهنه حركت باشلادی. مع‌مافیه قونیه‌ده‌كی عبرت غزته‌سی هردولو مشكلاته وضرورته رغماً اخلاق برمجاهده ایچریسنده بولنیور.

جیلان

«استقلال» ك تفرقه‌سی: ۱

داهیمی، مجنونمی؟

محرری: فاستونه لورو   مترجمی: ذكی مغنی

برنجی فصل

بر قهرمانك ئولومی

— كیره‌جكمز دقیقه‌لری فنا كوریورم.

— شبهه‌سز. فقط سویله‌دیكنه نظراً بو آدام هیچ بر شیدن قورقمیورمش!..

— چوجقلری واری؟

— خایر!.. اسكیدن برقاریسی وارمش..

— دها ایی یا!

— صوكرا هنوز ئولمیه‌جكنی امید ایتمك لازم!. فقط عجله ایده‌لم!..

بو موثاتی لقردیلری ایشیدەن موسیو (غاسپار لالوئت) باشنی قالدیردی. او، اون سنه‌دنبری لافیت سوقاغنده یرلشمش، تابلولر وآنتیقه شیلر صاتمقله تأمین حیات ایتمكه باشلامش ناموسلی برآدمدی. (وولتر) رختمنده‌كی رسمجی دكانلرینك جامكانلرینی كوزدن كچیرركن یوقاروده‌كی محاوره‌یی ایشتمش وباشنی قالدیرر قالدیرماز (بوناپارت) سوقاغنك كوشه‌سندن دونه‌رك اوزاقلاشان ایكی كنج طلبه شاپقه‌سی كیمش و «عفو ایدرسكز» دیمكه بیله وقت بولامامش اولان اوچ دلیقانلی كندیسنه چارپشدی.

موسیو (غاسپار لالوئت) فنا برقوغایه طوتوشاجق ایچون بوتربیه‌سزلكدن دولایی حس ایتدیكی حدتی بتیرمك، هضم ایتمكه چالشدی. بواوچ كنجك، غالبا آچیقدن آچیغه اندیشه ایتدكلری بردوئلویه كیتدكلرینی ظن ایتدی. تكرار جامكانلری تدقیقه قویولدی وبرآز صوكرا آشاغیده‌كی سوزلری ایشیتدی:

— هركس نه‌دوشونورسه دوشونسون بو، هرحالده غایت ایی برآدام...

دیكر بری بوكلمه‌لره جواب ویردی:

— اونك اوچ آی دور عالم سیاحتی یاپدیغنی سویلیورلر. فقط حقیقتده هیچ‌ده اونك موقعنده بولنمق ایستمم.

— لكن هرحالده اورایه كچ كیده‌جكیز.

موسیو لالوئت آرقاسنه باقدی. ایكی اختیار آدملرینی صیقلاشدیره‌رق (انستیتو) یه دوغرو كیدیورلردی.

او، كندی كندینه:

— عجبا بواختیارلرده‌ده مینیكی كنجلر كبی عقللرینی‌می قاچیرمشلر؟ (او، نه اختیار نه‌كنج دنیله‌بیله‌جك بر چاغده، تام قرق بش یاشنده ایدی) آكلادیغنه كوره بوایكی زواللی‌ده عینی هوسه رانده‌وویه قوشار كبی كوزوكیور، دییوردی.

موسیو غاسپار لالوئت بودوشونجه‌لرله یاواش یاواش ایلرلیور و (مازارین) سوقاغنك كوشه‌سنه یاقلاشیوردی. بلكه‌اوده دوئلویه كیدر كبی كوزوكەن شخصلرك صاپدیغی بواكری بوكری سوقاغی تعقیب ایده‌جكدی.

فقط بردنبره سیلندر شاپقه‌لرله ره‌دینگوتلرندن وقوللرینك آلتنده‌كی ماروكن چانطه‌لردن پروفسور اولدقلری آكلاشیلان درت كشی باغیرارق، الرایله اشارتلر ایده‌رك اونك قارشیسنه چیقیویردی.

— هرحالده، اونك وصیتنامه‌سنی تنظیم ایتدیكنه بنی ایناندیرمیه‌جقسكز.

— تنظیم ایتمدی ایسه دوغری برشی یاپمامش.

— آكلادقلرینه نظراً او، ئولومی برقاچ دفعه یاقیندن كورمش.

— دوستلری اونی فكرندن واز كچیرمك ایچون یانینه كیتدكلری وقت قاپی دیشاری ایدلمشلر.

— فقط صوك دقیقه‌ده بلكه فكرینی ده دكیشدیره‌جكدر.

— اونی چینن برآدامی تلقی ایدیورسكز؟

— باقیكز! ایشته، ایشته.

درت پروفسور قوشمغه باشلادیلر. سوقاغی، رختمی كچدكدن صوكرا صاغه (پون‌ده‌زار) طرفنه صاپدیلر!

موسیو (غاسپارلالوئت) آرتق ترددایتمكسزین آنتیقه‌جی دكانلرینی تدقیقدن واز كچدی. شیمدی او یالكز برفكرك تأثیریله حركت ایدیور، بیلمه‌دیكی فقط اوزماننه تلقی ایتدیكی سببلردن دولایی هانكی آدامك حیاتی تهلكه‌یه‌قویه‌جغنی آكلامق ایستیوردی.

حان صولوغی (انستیتو)‌نك یاننده‌كی میدانجغه آلدی. اوراسی بر چوق انسانلر، آرابه‌لرله دولو ایدی. آرابه‌جیلرك، صاتیجیلرك فریادلرندن دورولیوردی. (انستیتو) نك ایلك آولیسنه ینیشیك اولان قبه‌نك آلتنده بر چوق قورولتوجی انسانلر، كندیلرندن قورتولمق ایچون مشكلات چكن برینك اطرافنی آلمشلر، متمادیاً باغیریورلردی. خلق آراسنده بولونان پروفسورلرده براوو! براوو دییورلردی.

موسیو (لالوئت) شاپقه‌سی الده آلدرق بونلردن برینك یاننه یاقلاشدی ومحجوبانه، بو قورولتونك سببنی صوردی:

— ایشته كوره‌بیلیورسكز یا... بو بحریه قائممقامی (ماقسیم دولته‌ی) در.

— عجبا دوئللوی ایده‌جك دیرسكز؟.

بو سؤاللردن جانی صیقلمغه باشلایان پروفسور عصبیتله:

— آكاده‌می‌یه قبول ایدلدیكی ایچون ایلك نطقنی اوقویه‌جق، دیدی.

بو صیرالرده هجوم ایدن بر انسان دالغه‌سی موسیو لالوئتی پروفسورك یانندن آییردی. بو قدر تهالك كوسترن اهالی ماقسیم دولته‌یك دوستلری اولوب كندیسنی اورایه قدر كتیرمشلر و اوزون اوزادی‌یه قوجاقلادقدن صوكره عمومی جلسه‌لرك انعقاد ایتدیكی صالونه كیرمك ایستیورلردی. فقط سیمسارلره اولدن پارا ویروبده بر تأمین ایدنلر بیله الری بوشده قالمشلردی.

خلقك تهاجمی اوقدر فضله ایدی.

بوآرالق برقومیسیونجی لالوئته یاقلاشه‌رق:

— اكر كیرمك ایستیورسه‌كز، موسیو، سزی یكرمی فرانق مقابلنده ایچری صوقارم دیدی.

موسیو غاسپار لالوئت خرده‌وانجی اولمسنه رغماً ادبیاته حرمت بسلر برآدمدی؛ حتی بالذات بری مشهور رساملرك امضالرینه واثرلرینك موثوقیتی تحقیق چیلره‌لرینه، دیكری‌ده چرچیوه‌لمك صنعتنه عائد ایكی اثرده نشر ایتمش و آكاده‌میدن برنشان آلمشدی. بناءً علیه كندیسی‌ده مؤلفدی.

لكن آكاده‌می‌یه هنوز بردفعه بیله كیرمه‌مشدی، بوندن باشقه اوراده بر جلسه‌نك طرز انعقادی حقنده‌كی فكری برچاریك ساعتدر كوردیكی وایشتدیكی شیلرله تألیف قبول ایتمیوردی وهیچ برزمان آكاده‌میده برنطق ایراد ایتمك ایچون قاریسی اولمق، برشیدن قورقمامق، وصیتنی یاپمش اولمق لازم كلدیكنه بر معنا ویرمیوردی. هرنه‌ایسه موسیو غاسپارلالوئت بیك مشكلاتله ایی كوتو بر یر بولهرق آیاقده طوراجغی صورور خلق آره‌سنده اخذ موقع ایتدی.

كیرەن (ماقسیم دولته‌ی) ایدی. بر طرفنده قوت (بره‌ی) دیكر طرفنده پروفسور (یالدرو) بولونان وبرآز صارارمش اولان بو یكی آكاده‌می اعضاسینك صالونه دخولی كندیسنه منتظر خلق آراسنده خلجانلر اویاندیردی.

حاضرون آراسنده بولونان برچوق اصیل قادینلر كندیلرینی، برحیرت جنی زمانده صحت حركتی كوسترمكدن منع ایده‌مدیلر. اختیار ودیندار برقادین الیله برصلیب اشارتی رسم ایتدی. هركس آیاغه قالقمشدی. زیرا جریان ایدن مراسم هركسه طلدنا دینی برخضوع وخشوع حسی ویرمكدی.

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları